

NORMY ROZWOJU ARTYKULACJI

Normą rozwojową jest, jeśli dziecko w wieku:

0 -1 roku – komunikuje się z dorosłymi za pomocą krzyku, głuży, gaworzy, wymawia pierwsze wyrazy: mama, tata, baba, lala;

1 – 2 lat – używa prawie wszystkich samogłosek, z wyjątkiem nosowych (ą, ę) oraz wymawia niektóre spółgłoski (p, b, m, t, d, n, k, ś, ź, ć dź, ch). Pozostałe zastępuje innymi. Wypowiada się jednowyrazowo: np.: kaczka – kaka, pomidor – midol;

3 lat – porozumiewa się prostymi zdaniami, wymawia wszystkie samogłoski i spółgłoski (p, pi, b, bi, m, mi, n, ni, f, fi, w, wi, t, d, n, l, li, ś, ź, dź, j, k, ki, g, gi, ch);

4 lat – wymawia głoski s, z, c, dz;

5 – 6 lat – wymawia głoski sz, ż, cz, dź, r;

7 lat – ma utrwaloną poprawną wymowę wszystkich głosek oraz opanowaną technikę mówienia.

Należy pamiętać, że każde dziecko rozwija się we własnym, swoistym tempie i niewielkie opóźnienia rozwoju mowy nie powinny być powodem do niepokoju. Stopień rozwoju mowy w danym momencie zależy od różnych czynników. Do najważniejszych należą psychofizyczny rozwój dziecka oraz wpływ środowiska. Opóźnienia w pojawianiu się poszczególnych stadiów rozwoju mowy nie powinny przekraczać 6 miesięcy, jeżeli któryś z etapów rozwoju mowy opóźnia się koniecznie skonsultuj się z logopedą.

Pomoc logopedy może być przydatna także w przypadku, gdy dziecko:

- rodzi się przedwcześnie z objawami wcześniactwa,
- manifestuje problemy neurorozwojowe,
- rozwija się wolno i nieharmonijnie,
- ma stwierdzone nieprawidłowe napięcie mięśniowe,
- późno podnosi główkę, późno siada i późno chodzi,
- ma lub miało kłopoty ze ssaniem, połykaniem, gryzieniem, żuciem,
- nieprawidłowo reaguje lub wcale nie reaguje na dźwięki otoczenia,
- mało gaworzy,
- jest mało aktywne głosowo,
- oddycha przez usta,
- uporczywie ślini się (nie kontroluje wycieku śliny),
- ma nieprawidłowo zbudowane narządy mowy między innymi język, podniebienie,
- zbyt długo było karmione butelką i ssie smoczek (ponad 6, 9 miesiąc życia),
- jest nadruchliwe lub apatyczne.

Opracowała: Monika Burzyńska – pedagog, neurologopeda kliniczny